

Héloise és Abélard története

Abélard nem volt szoknyabolondnak mondható, hiszen családja nőtagjain kívül szinte nem is ismert más nőket. 1092-től, tizenhárom éves korától a filozófia művelése és tanulmányozása kötötte le minden idejét. Nagy tekintélyt szerzett Európa szellemi elitjében és öntelt, híu emberként felettebb meg volt elégedve önmaga képességeivel. Az útjába került nők mind alacsonyabb iskolázottságúak voltak és képtelenek voltak azokról a témákról beszélgetni, amikről Abélard egyáltalán hajlandó volt társalogni.

De Héloise más volt. A 16 éves lány okossága, műveltsége és szép termete lenyűgözte az ekkor már 36 éves férfit. A zárdai nevelést kapott lány nagybátyja házában lakott és Abélard mindent elkövetet, hogy valami módon a közelébe férkőzzön. Megismerkedett Héloise nagybátyjával Fulbert-rel és rávette, hadd költözzön a házukba és fizetéskeppen a lányt tudományokra fogja oktatni. A nagybácsi úgy gondolta, hogy a művelődés soha nem árthat egy eladósorban lévő lánynak, mert titkon azt remélte, hogy így majd egy gazdag férj akadhat a hálójába.

Abélard ezután beköltözött a házba és tervének megfelelően rövid idő alatt elcsábította a fiatal, tapasztalatlan lányt. De saját csapdájába esett, mikor arra az eshetőségre nem gondolt, hogy maga is szerelmes lehet. Ezután a filozófiai eszmefuttatásokat felváltotta egymás mélyreható tanulmányozása.

Hónapokig folytatták viszonyukat, anélkül hogy bárki is rájött volna titkukra. Mikor véletlenül mégis kiderült a bűnös kapcsolat, Fulbert örült haragra gerjedt. Azonnal kidobta Abélard-t a házból és a két szerelmes ezek után már csak levelezni tudott egymással. Egyik levelében Héloise boldogan közölte a szeretett férfival, hogy szerelmük gyümölcsét hordja szíve alatt, de egyben örömét beárnyékolta nagybátyjától való félelme is. Abélard felelősséget érzett a szeretett és megejtett lányért, ezért nem volt más választása mint megszöktetni őt és míg megszületik a gyermek, addig nővére házában Bretagne-ban elrejtteni szem elől. Gyermekük fiú lett, és az Astralabe nevet kapta a keresztségben.

Abélard minden erejét összeszedve, más kitutat nem látva vállalkozott arra, hogy a nagybácsival megbeszéljék a további teendőket. Fulbert bocsánatát kérte és közölte elhatározását, hogy szeretné elvennie a lányt feleségül de csak titokban, mivel a nyilvános házasság a papi státuszára való tekintettel nem lett volna éppen szerencsés. Fulber ezt az ajánlatot még megalázóbbnak érezte, mintha egyáltalán nem házasodtak volna össze, de furcsa mód végül mégis beleegyezett.

Abélard egy fontos dolgot elfelejtett: nem kérdezte meg Héloise-t, hogy egyáltalán hozzá akarja-e kötni az életét a házasság szentségében? Legnagyobb meglepetésére a lány visszautasította házassági ajánlatát arra hivatkozva, hogy nem szabad egy ilyen tehetséges elmét a hétköznapi családi problémákkal terhelni. Hosszas kérésekre végül beleegyezett a frigybe, mert nem akarta, hogy Abélard félreértse és úgy gondolja, azért utasítja vissza mert már nem szereti. A titkos esküvő a nagybácsinak tett ígéretnek megfelelően szerény volt, csak néhány barát volt jelen. Ezek után helyzetük nem sokat változott, még mindig csak olyan helyeken találkozhattak, ahol biztosak lehettek abban, nem derülhet ki titkuk.

Fulbert haragját még az eltelt idő sem tudta csillapítani, bosszúra szomjazott, egy végső leszámolásra. Gondoskodott róla, hogy a szerelmesek féltve őrzött titka ne legyen többé titok senki előtt. Fulbert barátai és rokonai felháborodása egyre nagyobb lett és minden alkalmat megragadtak, hogy gyalázzák a védtelen asszonyt. Héloise saját és szerelme védelmében minden vádat tagadott. Mikor Abélard fülébe jutott, hogy a felesége milyen lelki szenvedésnek és megaláztatásnak van kitéve, kieszközölte, hogy visszaköltözhessen abba a zárdába, ahol boldog gyermekkorát töltötte. Gyermekük Bretagne-ban maradt biztonságban Abélard nővérénél.

Héloise zárdába vonulási terve keresztülhúzta Fulbert gazdag férjre számító tervét, ezért elérkezett az idő, hogy kegyetlen bosszúját végrehajtsa. Orgyilkost fogadott fel, aki az éj leple alatt betört Abélard házába és megfosztotta őt férfiasságától.

Abélard túlélte a támadást, de hiú ember lévén a megalázottságtól és nevetségességtől való félelme nagyobb volt, mint fizikai szenvedése, ezért szerzetesnek állt a Benedek rendi Saint-Denis apátságba, ahol napjait ezután a filozófiának és a zsolozsmázásnak szentelte.

Héloise osztolni akart férje fájdalmában, (és mert más választása sem nagyon volt) felvette a fátylat és Benedek-rendi apáca lett.

Abélard nyugtalan, összeférhetetlen természete oda vezetett, hogy torzsalkodást váltott ki ideológiájával a szerzetesek között és végső megoldásként el kellett hagynia a kolostort. Egy kis házat épített, ahol remeteként nyugodtan elmélkedhetett. Az Európa híré tanító nem sokáig maradt ott magára, özönlöttek hozzá a tanítványok, akik eleinte ugyancsak összetákolt viskókban laktak, majd később egy szerény kis templomot is építettek maguknak, amelyet a Szentléleknek ajánlottak fel. Abélard elveinek bírálói nem hagytak fel a vádaskodásokkal, a Szentháromság egységének tagadásával is megvádolták. Nem egyszer ezek a vádak véres valósággá váltak pl. megbélyegzés, könyvégetés, többször törrel és mérgezett itallal próbálták meggyilkolni. Ezek az események egész életét végigkísérték.

1131-ben bezárták azt a kolostort ahol Héloise élt, az apácáknak menniük kellett. Abélard birtokának egy részét átadta az apácáknak, ahol megalapították a La Paraclet (Szentlélek) zárdát és természetesen Héloise lett a rendfőnök. A kiszámíthatatlan sors egymás mellé sodorta újra a szerelmespárt, akik cölibátusra voltak kényszerítve.

Különös egymásratalálásuk eredményeként az ő tollukból születtek meg a világ leghíresebb szerelmeslevelei.

Abélard 62 éves korában halt meg és holttestét végső akarata szerint paraclet-i az apácakolostorba vitték, szeretett felesége közelébe.

Héloise élete további 22 évében a zárdát a humán tudományok és a tiszta erkölcs fellegvárává tette. Gazdag nemesi családok szerették volna gyeremekeiket itt neveltetni, így 1164-ben bekövetkezet haláláig további intézményeket hozott létre az ország különböző pontjain.

Abélard büszke lett volna egykori feleségére és tanítványára. Aránytalanul súlyos árat kellett fizetniük szerelmükért egy olyan korban, mikor még az életnek sem volt nagy értéke, nemhogy a szerelemnek.